

Душан Стојановић

ГАГА

сањао сам

M
Vukotić
Media
мај, 2023.

Душан Стојановић

ГАГА

сањао сам

M
Vukotić
Media
мај, 2023.

Теби, без које све ово не би вредело

Гаја Николић ме је на мала враћа увео у свећу уметности кад сам имао седам година. Срели смо се поново кад сам се, након излећа у сликарство и музику, враћио писању. Гаја ми је тада свесрдно помагао да напишем књију „Животи иза завесе“ о његовом пријатељу Зорану Рагмиловићу.

Убрзо зајим снимили смо моје стихове као поклон Горану Султановићу за рођендан.

Водили смо и обичне разговоре, прадио је шале на мој, али и свој рачун, одржавајући баланс.

Само једном сам усео да му продам његов штиос и праим пиће. Није се наљутио.

Пуштао ме је у свој животи, за свој стио.

Била је то својеврсна академија живоћа и уметности. Учио ме је колико је нешто у живоћу важно, а колико не.

Договорили смо и сусрети кад се враћи из болнице, слутио се наставак стварања неких заједничких дела. Људи би рекли да се није дало, болест је била јача.

Ипак, верујем да смо се срели. На друачији начин, али и даље близак, док сам стварао ову причу. Појавио се кроз своје најоданије пријатеље и његову Милену, пражајући ми на увид причу о последњем сну.

Рецимо то тако, последњем за овде.

Аутор

БАЈКА О ГАГИНОМ ЖИВОТУ

Његов број телефона није избрисан из мог именика (063 282 002). Први пут покушавам да кажем неколико реченица о њему. Не иде. Не могу да нађем праве речи.

Господин, шмекер, мангуп, емотивац, шармер, људина...

Само они који су га приватно познавали схватиће о чему причам.

Недостаје ми тај човек, његов дух, свакодневно испијање кафе у *Талији*, приче о Сави, Београду, људима, Црвеном крсту...

Не могу, стварно не могу... емоције раде своје, а нисам баш расположен за сузе. Специфичност ове бајке о Гагином животу је што је препуна истине. Сви знамо да живот није бајка, али веродостојност којом су описани детаљи из живота, чак и они тешки тренуци, тера нас да поверујемо да су бајке могуће. Поетика Душана Стојановића тера нас да се ова књига (биографија) чита у једном даху.

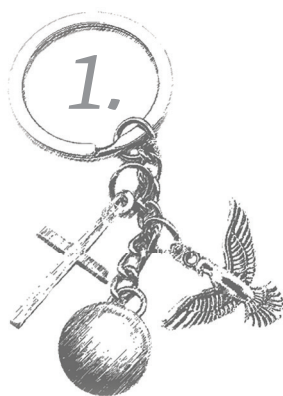
Горан Султановић

JECEH

Нисам више сигуран како је то било, снови су варљиви, мењају сећања и чине да верујем да је било и што није.

Наш мали сплав са дрвеном кућицом заљуљао се на сунцу. Опет је неко провезао глисер. Црвено је под капцима и вруће, нисам ни ту ни тамо. Нешто као сенка стоји преко пута. Осећам шавове. Тегет и беле пруге платна лежальке урезане у кожу. Отварам очи. Зрак сунца доноси благи бол. Видим Башића, мог Баку... Осмехнем се.

– Ти си.

– Треба ли ти шта?

– Хоћеш да је позовеш? Ја сам нешто тренутно спречен.

Бака подиже плаву *мојоролу* на преклоп са белог округлог сточића поред моје лежальке. Звонило је. Принесе ми слушалицу, чуо се њен глас:

– Је ли све у реду?

– Милена, сâм сам!

– Немој тако да причаш, имаш нас...

– Сâм сам.

Мобилни склизну на лежаљку. Бака је узео телефон, мало га је посматрао, несигуран треба ли нешто да каже Милени, а онда га заклопи и одложи на сточић. Захвалио сам му очима.

– Сањао сам деду Радоњу. Идемо градом, он у народној ношњи, а ја клинац, кад год наиђемо на некога, кријем се иза његових леђа, срамота ме од тих погледа, што се тако обукао... А сад... боли ме што сам га се стидео.

– А да пушти то, брате мој, шта знају ђеца.

– Кад кренем одавде, запалићу му свећу. Нема више Николића, са мном се завршава.

Зажмурио сам чврсто, као да са сплава скачем у Саву.

Да сам могао да се вратим, не бих отишао. Да сам могао да не идем, не бих се враћао.

бувам ципеле, гланцам врх десне о леву
ногавицу панталона. Узимам наочаре боје
меда. Сив је дан. Доле на углу код Петрог-
радске купио сам новине. Добро је, нема
још моје слике на насловној страни.

Може да почне још један дан.

Искрадам се тихо кроз јутро крај Тополске ка
Милешевској. Фали ми сунце, као да небо чује
моје мисли, облаци се мичу у страну и први топ-
ли споп светлости пада на мој беж сако и њен
шешир. Могао бих да се закунем да је ово јутро
већ било, да сам видео ову девојку. Било је то на
Монмартру пре десет, можда петнаест година,
мис Француске. Исте очи. Смеши се. Таксиста је
стао на семафору, она је отворила врата, значај-
но климнула главом. Узвраћам смешком и пре-
лазим улицу. Последње Михољско лето.

Голубови су окупирали споменик. Заузео сам
клубу испод Возаревог крста. Седим тако и ми-
слим: Пре неки дан неправедно запостављена
велика цез певачица Нада Кнежевић каже ми
у једном разговору у *Талији*: „Видиш, Гаго, ми

Београђани немамо своје земљаке". И то је невероватно тачно. Посебно моја генерација. Ови клинци који сад трче за тролом чак и имају своје земљаке, али они више не живе овде. Њихови земљаци су у Лондону, Паризу, неким њујорцима и тако даље, на неким другим меридијанима. Ми више немамо земљаке.

Ја више не знам где је мој град и где је парче моје земље у том граду. Одем некада ноћу, кад попијем, шетам Лозничком, Пожаревачком улицом. Тај цео круг око Кнеза Иве од Семберије, па Милешевском. Гледам неке капије кроз које сам пролазио, неке плотове, неке зидове. Па ме мало и срамота да уђем тамо где сам некада улазио јер ће ме неко видети и рећи: „Шта се шуња овај матори глумац по нашем дворишту“. Али је било плотова, кровова и неких подземних пролаза којима смо од Пожаревачке могли да стигнемо, рецимо, до *Мејрройола* само нама знаним путевима. Не знам да ли још постоје, да ли су затрпани, да ли се преко њих нешто изградило, али врло често одем и посматрам, гледам неке путике, неке стазице, неке капије кроз које сам пролазио, које сам прескакао, и то је нешто лепо, то је...

Много је лепо кад имаш успомене.

Окренуо сам новине на последњу страну јер, како каже Пера Краљ, новине треба читати од спорта до културе. Фернандо Алонсо без бодова на старту сезоне: да сви имамо исте услове, освојио бих титулу. Нешто се не сећам да се Сена жалио на услове, а данас сви имају неке замерке.

Резак звук шкрипе точкава пресекао је тишину, голубови полетеше увис, тражећи уточиште у једва оголелим крошњама дрвећа. Изгледа да је Алонсо дошао да ми образложи своју изјаву. Из

црно-жутог „фиће“, уместо очекиваног Шпанца, изашао је мој брат Мирко.

– А, шта кажеш? Ни Фанђо га не би боље паркирао.

– Није Фанђо него Флојд!

Гласно се насмејао.

– Ха, ха! Знао сам да ћеш да се упецаш, Бранимире Митровићу!

Набацио сам кез, шта ћу, старији је, па да му не пропадне „штос“.

– Који ветар тебе нанесе јутрос овде? – Мирко показа руком ка колима.

– Дотерао сам ти макину да се мало зезаш по граду.

– Како си га нашао?!

– Све за мог тебе – намигнуо је мангупски.

Кључеви с његовог длана полетеше кроз ваздух. Ухватио сам их у лету. Искрзани ланчић заблиста, на трен обасјан снопом светлости. Рекох:

– Знаш, стално вас сањам. Дођем овде, али никога више нема. Ипак седнем, прија ми хладовина, личи на ону некад...

– Испод маторог дуда у Максима Горког.

– Знаш ме у душу.

Почешао се по свеже поткресаној бради, као да тражи праве речи којима би ме разуверио.

– Нема више тога овде. Затрпани су бунари, срушена дворишта пуна свађе и смеха, са жутиим кућицама у дну и зеленом чесмом на потез.

– Како смо звали ону тролу што је овде окретала?

– Сребрна стрела или сењор Ансалдо.

– Њоме смо први пут ишли у иностранство.

Мирко се насмејао.

– До далеке Славије и још даљих Теразија.

И мени измами осмех сећање на ту тролу, у којој би понекад умео да вас пецне накупљени

електрицитет. Сва од сивог углачаног лима. Као да је крала од људи који се њоме враћају са посла дамар немира што су током дана напабирчили, а онда тај трептај наелектрисања поклањала младићима изненадно заљубљеним у неку лепотицу која је ушла пре три станице, не би ли их тим пецкањем охрабрила да јој приђу.

– Панта реи. Панта реи – прошапутах, више за себе.

Мирко извади из џепа фишек, чучнуо је, па истресао мрвице хлеба голубовима који су се поново окупили око споменика. Прекинуо је кратку тишину.

– А шта ако ти кажем да све то и даље постоји?

– У сећању, у сновима, испод трепавица?

– Не баш...

Нагло устаде:

– Време је да кренем.

– Где сад да идеш, тек си дошао? Ајмо до *Пошковице* на пиће.

– Имам још нешто да опослим, пођи ти, чекам те код куће.

Кренуо сам ка „фићи“ загладан у тај чудни огољени привезак са којег су вириле у празно три сребрне алке. Нешто је недостајало тим кључевима, најзад ми је дошло из сећања.

– Фале оне моје фигурице...

Мирко одмахну као да о томе ништа не зна.

– Е њих, Лепи, мораш сâм да нађеш.

Сео сам за волан, убацио кључ у браву и окренуо. Под се благо затресао и мотор је почео да преде. Погледах према споменику, али Мирка више није било, само су голубови стрпљиво кљуцали белле мрвице. Окренуо сам волан и точкови додирнуше последње парче калдрме Црвеног крста.